

Fenderen

I Solheimsviken i Bergen har Veidekke Entreprenør ført opp et kontorbygg i massivtre for GC Rieber Eiendom.

Ole Harald Dale
redaksjonen@bygg.no

Bygget er tegnet av Arkitektgruppen CUBUS og ført opp i en samspillsentreprise. Det har tre etasjer over bakkeplan og en liten kjeller. Samlet areal er på cirka 7.500 kvadratmeter. Kontraktssummen er på cirka 250 millioner kroner uten merverdiavgift. Byggestart var i

juni 2024 og bygget stod ferdig i mars 2026.

Landskap

Kontoretasjene har i stor grad kontorlandskap, med tilhørende møterom, multirom og stillerom. Prosjektleder Arild Bruvik i GC Rieber Eiendom sier at lokalene er bygget slik at de har stor fleksibilitet og lett kan tilpasses større og mindre leietakere.

Personalrestauranten ligger i en opphøyd første etasje i et atrium med glasstak. Mellom personalrestauranten og hovedinngangen i første etasje er det et trappeformet amfi. Personalrestauranten har 184 sitteplasser og driftes av Toma Facility Norge, som også er leietaker i bygget. Andre leietakere er Norconsult og Compute. I løpet av våren flytter Ard Arealplan og en Coop Prix dagligvarebutikk inn.

Etter sommerferien kommer det også en møbelforretning i bygget.

Forbildeprosjekt

Prosjektleder Ingunn Gjermundnes i GC Rieber Eiendom forteller at bygging av Fenderen har gått veldig greit med engasjerte entreprenører, rådgivere og arkitekter, til tross for tre konkurser underveis i prosjektet.

– Sammen med entreprenør har

Lokalt til stede med solid fagkompetanse

Våre tekniske fag, interiørarkitekter og landskapsarkitekter er stolte av å ha bidratt med tverrfaglig prosjektering av nye Fenderen i innovasjonsdistriktet Solheimsviken.

Velkommen til Norconsulthuset Fenderen!

Hver dag forbedrer vi hverdagen

Norconsult

Fasade mot sør.

vi løst det som har oppstått, sier Gjermundnes

Bruvik kaller Fenderen et forbildeprosjekt.

Prosjektchef Geir Morten Nordvik i Veidekke Entreprenør sier at partene har brukt energien på rett måte.

Alle fag har brukt BIM. Veidekke Entreprenør har praktisert involverende planlegging. Fenderen skal sertifiseres som Breeam Outstanding.

En del av familien

Thale Bjørnerheim, sivilarkitekt, partner og fagansvarlig for bolig i Arkitektgruppen CUBUS, forteller at det hele startet med parallellkonkurranse i 2021.

– Tomten ligger mellom Skipet og Moxy hotell, så konsept for Fenderen var at bygget naturlig skulle være en del av familien rundt. Med farge og uttrykk som stemte godt overens, men samtidig få sitt eget uttrykk og identitet, sier Bjørnerheim.

Det er et mindre bygg enn sine naboer og gående vil komme fra flere sider, så det skulle også være behagelig å gå rundt.

– Derfor er de fleste hjørner avrundet bortsett fra ved hovedinngangen. Den fremstår som tydelig med inntrukket fasade og ekspos-

erte tresøyler på utsiden mot hovedplass og sjøkant i vest, sier Bjørnerheim.

Det har tidligere vært skipsverft på tomten med mange kraner, stål som bøyes og bearbeides når det er oppvarmet og gløder.

– Dette har inspirert til en varm rustred fasade i aluminium, som også tar opp farge fra Moxy. Det taktile i fasaden skulle være formet i selve fasaden så spill med lys og skygge gjennom dagen kunne gi bygget ulikt uttrykk. Solavskjerming er ofte en utfordring i forhold til at fasader ofte blir tette og forandrer uttrykk. Her har solavskjermingen samme farge som aluminiumsfasaden og formen gjør at det bare deler av denne som er nede til enhver tid, sier Bjørnerheim.

Den rustrede aluminiumsfasaden er kåpen til bygget som dekker andre og tredje etasje. På gateplan er bygget lyst med aluminiumsvinduer og trekledning som spiller på lag med massivtreet inne. Det inviterer inn og binder sammen det lyse med atriet med overlys i midten. Selve planen er organisert rundt dette atriet som har to trapp- og heishus.

– På første plan er det kantine på et opphøyet nivå i atriet og næringsareal på gatenivå rundt. I an-

Massivtresøyler foran hovedinngangen.

dre og tredje etasje er det kontorer i landskap med tilhørende møterom og så videre. Massivtre er supert å jobbe med fordi det gir mange kvaliteter til interiøret. Det har en fin overflate med litt liv og påvirker rommene med god atmosfære. Dagslys får en varm tone på både søyler og vindussmyg i tre, sier Bjørnerheim.

Atriumsbygg

Interiørarkitekt og seniorrådgiver Guro Hauge Viik i Norconsult forteller at Fenderen er et atriumsbygg hvor man bevisst har beholdt mas-

sivtreetoverflatene synlige gjennom bygget.

– Atriet gir et fantastisk lysinnslipp til kantine og leietakerarelene som vender inn mot atriet. Det gir brukerne av bygget visuell kontakt med hverandre og gjør atriumsrommet til et levende og dynamisk møtepunkt. Med flere innganger og tydelige kommunikasjonsveier skaper man et gatetorg med rause, lyse og åpne fellesarealer. I kombinasjon med mindre lune og tilbaketrunkne arealer, får bygget en bærekraftig fleksibilitet for hus-eier og leietakere. God takhøyde og

FAKTA

Sted: Solheimsviken, Bergen

Prosjekttype: Nybygg, kontorbygg

Kontraktssum uten merverdiavgift: Cirka 250 millioner kroner

Bruttoareal: Cirka 7.500 kvadratmeter

Tiltakshaver: GC Rieber Eiendom

Totalentreprenør: Veidekke

Arkitekt: Arkitektgruppen CUBUS

IARK og LARK: Norconsult

Byggherreombud: OPAK Bergen

Rådgivere: Tekniske fag: Norconsult | RIVA: Sweco | RIG:

Multiconsult | RIBr: Firesafe | ITB: Committed

Underentreprenører og leverandører: Oppmåling, grunnarbeid og betongarbeid: Veidekke Entreprenør | Anleggsgartner: Boasson | Ferdigbetong: Ølen Betong | Massivtrekonstruksjoner: Woodcon | Gulv på grunn, epoksy: Betonggulv | Taktekking: Protan Entreprenør | Glass/alu: Kebo Glass | Alu fasade inkl inngangsparti: SBM | Fasadeleverandør: Petal | Blikkenslager: Os Blikk | Solavskjerming: Vental | Innv trapper: Trapperingen | Rekkverk: Montal Systems | Innvendige tømmerarbeider, himlinger: Innomhus | Tepper og vinylbelegg: Kronheim | Parkett: Bo Andren | Rørlegger og sprinkler: AOG | Elektro, tele og automatisering: FLM Elektro | Heiser: Schindler | Brannsikring: Fasade og Interiørgruppen | Branngardin: Portmaker | Brannmaling og brannlakk: Fasint | Lås og beslag: Certego | Rulleport kjøkken: Garda Sikring | Løkk kjeler og gitterrist, ledere: Fana Stål | Sykkelstativ: Saferoad | Skilt og tavler: Make | Storkjøkken, skap og reoler: Norrøna | Te-kjøkken: Studio Sigdal | Tårnkran: Kranor | Maskinutleie: Cramo | Rent tørt bygg: RTBC | Transport og mottak byggavfall: NGIR

Askeparkerett på gulvet i personalrestauranten.

FENDEREN

Personalrestauranten ligger i et amfi under glasstak.

Amfi foran personalrestauranten.

vinduer i ytre og indre fasade gir leietakerarealene lysgjennomslipp og sikt på tvers av egne områder. Det er lagt vekt på soneinndelinger uten for mye faste skiller hvor hver sone er tilpasset ulike aktiviteter, sier Viik.

Interiørarkitekt og arkitekt har jobbet tett sammen om en lydabsorberende vegg med mønster inspirert av skygge- og lysspill som dannes mellom byggene i Solheimsviken. I samarbeid med lokale produsenter er det laget unike spilevegger, bord og stoler av lokalt gjenbruksmateriale, fast innredning er produsert i Bergen og tre og planter i perso-

nalrestauranten gir en beroligende og innbydende atmosfære.

– Fargetema i prosjektet er inspirert av fargespill fra den gamle industrien i området og fra nærheten til jorden. Det har vært viktig å videreføre arkitektens tanker inn i interiøret og på innvendige overflater. Sjøgrønne toner og jordfarger i kjelleren bygger på tanken om at man er under vannoverflaten i kjelleren. Massivtrekonstruksjonene og veggene er beholdt synlige gjennom hele bygget. Lyse, varme toner fra treverk tas opp igjen i ulike variasjoner i hovedetasjen og danner en helhet og åpenhet når man

Veidekke

Totalentreprenør for
Fenderen

Veidekke Bygg Bergen

veidekke.no

Aluminiumfasadene
er utført av

S B M

WWW.SOGNBYGG.NO

Leverandør:

petal skreddersydde
metallfasader www.petal.no

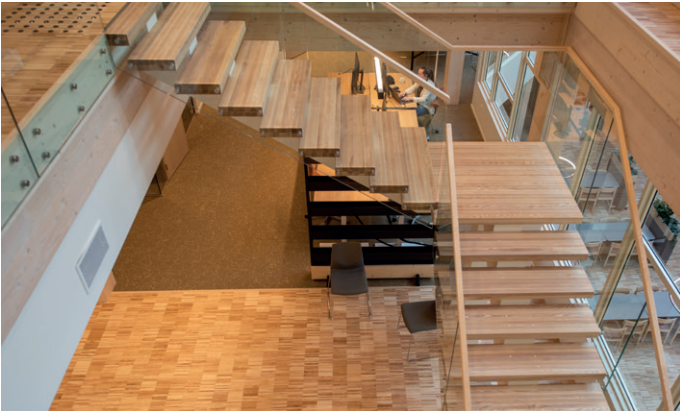
Sanitær, varme, sprinkler, ventilasjon,
kjøling og utvendig VA-anlegg
er levert av:

25
år
MILJØ
FYRTÅRN
BEDRIFT
2000 - 2025

A O G

Effektiv, lønnsom og verdiskapende.

Tlf. 55 30 69 00 | www.grevstad.no

Intertrapp av tre og glass.

Kontorlandskap hos Norconsult.

beveger seg fra gateplan og inn til atriumsrommet i bygget. Bruk av gjenbruksmøbler og materialer fra gjenbruksmaterialer kombineres elegant med prosjektets hovedoverflater tre, glass og metall. De lyse trefargene gjennom etasjene fremheves av kontraster av mørke, brune toner i detaljer og elementer, sier Viik.

Sjøvannskjøling

Fenderen er prosjertert og ført opp etter Tek17. Oppvarming er basert på fjernvarme. Halve taket har solceller, som bidrar til produksjon av strøm til bygget. Kjøling skjer

med sjøvann fra Marineholmen Ocean Energy, GC Riebers anlegg på Marineholmen. Beregnet levert energibruk per kvadratmeter per år er 87,6 kWh, noe som plasserer Fenderen i energiklasse A. Ventilasjon er balansert og har varmegjenvinning. Prosjektet har installert ventilasjonskanaler som er hentet ut av bygg før riving. Kanalene er rengjorte for så å bli plassert i Fenderen.

Massivtre

Fenderen ligger på en sprengsteinsfylling i Solheimsviken, nær kontorbygget Skipet og Viken Brygge

Utsikt fra takterasse over Puddefjorden og Damsgård.

OPAK Bergen har hatt rollen som byggherreombud i prosjektet Fenderen. Takk for tilliten og det gode samarbeidet.

OPAK

Oslo | Trondheim | Bergen

www.opak.no

Vi takker for oppdraget.

Vi har utført innvendig tømmerarbeid og systemhimlinger

INNOMHUS

firmapost@innomhus.no
www.innomhus.no

LM ELEKTRO AS

www.flmelektro.no

Tlf 02187
firmapost@flmelektro.no

Elektroinstallasjoner er prosjertert og utført av oss

FENDEREN

Solceller på taket.

Sykkelparkering.

Møterom med gjenbrukt spilevegg.

Stoler av gjenbrukt materiale.

(hotellet Moxy Bergen). Bygget har tilnærmet kvadratisk form.

Bærende konstruksjon består i hovedsak av massivtre og limtre over bakkeplanet og plassen på lavkarbon betong under. Fire av hatteprofilene som bærer limtrebjelker er laget av gjenbrukt skipsstål, noe som gir CO2-reduksjon.

Taket er flatt, isolert og tekket. Halve taket rommer en takhage, den andre halvparten har solceller. Fasadene er kledd med plater av aluminium. Ved hovedinngangen

er det glassfasader og skråstilte limtresøyler.

Det er fliser på gulvet i lobby, askeparker i kantine, sosiale soner og trapper. I kontorlokalene er det teppeflis. Innervegger er i tre eller gips. I personalrestauranten er det en vegg med spileledning, laget av gjenbrukt rivningsvirke fra andre bygg. Bygget har systemhimlinger og himlinger med plater av treullsement.

Det er brukt 550 tonn massivtre og limtre og 1.000 kubikkmeter ferdigbetong (700 tonn er

ekstrem lavkarbon) i konstruksjonen. Gjermundnes sier at massivtre og limtre har lavt CO2-utslipp og kan gjenbrukes.

– En erfaring vi har fra Skipet og Krohnen, som også er massivtre og limtrebygg, er at det er viktig å unngå å bygge inn fukt i trekonstruksjonen. Vi har derfor installert målere i konstruksjonen som måler fukt både under og etter bygging, sier Gjermundnes.

Bygget har en tydelig markert hovedinngang mot vest og flere

andre innganger. Alle publikumsområder i bygget har universell tilgjengelighet. Bygget er fullsprinklet og har solavskjerming med automatisk styrte utvendige screens.

Det er innendørs parkering for cirka 200 sykler og garderobes med dusjer og tørkerom for klær. Overvann fra taket samles i en tank og vannet brukes til spyling av sykler i sykkelvaskeren.

Da byggeaktiviteten var på topp var 80 personer med. Fenderen er ført opp uten fraværsskader.

Gulvstøp, epoxy
og flytsparkling

er utført av

BG **BETONGGULV A/S**

Postboks 54, 5207 Søfteland

Tlf. 56 30 4170 - betonggulv.no - post@betonggulv.no

MONTAL

**Vi har levert alt av rekkverk
i aluminium og glass**

www.montal.no